

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-16550/2013-ERU

V Jihlavě dne 23. prosince 2013

Č. j. 16550-3/2013-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-16550/2013-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **Ekotempo spol. s r.o.**, se sídlem Mikulášská 1059/46, 794 01 Krnov – Pod Bezručovým vrchem, IČ: 15503771, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Ekotempo spol. s r.o., se sídlem Mikulášská 1059/46, 794 01 Krnov – Pod Bezručovým vrchem, IČ: 15503771, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 30. dubna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Velké Losiny, ulice Revoluční u č. p. 197 (par. č. 1308) v souvislosti se stavbou „Přístavba a stavební úpravy MŠ ve velkých Losinách, ulice Revoluční č. p. 197“ zemní práce související s osazováním kanalizační šachty cca 1,2 m od objektu MŠ, při kterých došlo k poškození plynovodní přípojky PE d 32, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti Ekotempo spol. s r.o., se sídlem Mikulášská 1059/46, 794 01 Krnov – Pod Bezručovým vrchem, IČ: 15503771, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 18013.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti Ekotempo spol. s r.o., se sídlem Mikulášská 1059/46, 794 01 Krnov – Pod Bezručovým vrchem, IČ: 15503771, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 18013.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 17. července 2013 zahájil Úřad podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu ve věci poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 dne 30. dubna 2013 v obci Velké Losiny, ulice Revoluční u č. p. 197 (par. č. 1308). V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 18. listopadu 2013 Protokol č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. [REDAKCE] dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost Ekotempo spol. s r.o., se sídlem Mikulášská 1059/46, 794 01 Krnov – Pod Bezručovým vrchem, IČ: 15503771 (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti byly dostatečně zjištěny, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Kontrolní zjištění

Stavebně technická činnost účastníka řízení byla realizována v souladu se stavebním povolením vydaným Městským úřadem Šumperk – odborem výstavby pod č. j. [REDAKCE] na přístavbu a stavební úpravy mateřské školy na vymezených pozemcích katastrálního území Velké Losiny. Investorem uvedené stavby byla Obec Velké Losiny, IČ: 00303551, se sídlem Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny, kterou zastupuje [REDAKCE]. Účastník řízení byl hlavním dodavatelem předmětné stavby na základě smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 23. července 2012.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo investorem stavby požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 13. ledna 2010 vydáno.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby prokazatelně známa z nákresu koordinační situace stavby z března roku 2012. Zhotovitel stavby před samotným započítím prací nežádal o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, přestože tato povinnost vyplývala přímo z výše zmíněné smlouvy o dílo.

Dne 30. dubna 2013 v obci Velké Losiny, ulice Revoluční č. p. 197 (parc. č. 1308), v důsledku provádění zemních prací souvisejících s osazováním kanalizační šachty cca 1,2 m od objektu MŠ (ruční výkop) v rámci stavby „Přístavba a stavební úpravy MŠ ve Velkých Losinách, Revoluční č. p. 197“ došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32. O této události byl učiněn zápis do stavebního deníku.

Účastník řízení dne 20. srpna 2013 uvedl, že před vlastním zahájením výkopových prací nebylo plynárenské zařízení vytyčeno, jelikož dle jeho názoru by pracovníci RWE Distribuční služby, s.r.o. stejně nebyli schopni údajnou plynovou přípojku vytyčit, z toho důvodu, že poškozená středotlaká přípojka neobsahovala vyhledávací vodič. Dále účastník řízení uvedl, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno ochranou folií a zapískováním. Tyto skutečnosti jsou zaznamenány v Záznamu o místním šetření č. j. [REDAKCE].

Vzniklé poškození středotlaké přípojky bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 30. dubna 2013 k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 57 m³ za dobu jeho trvání v délce 10 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu žádnému konečnému zákazníkovi.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona, poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prováděl dne 30. dubna zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení prováděl činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Účastník řízení věděl, že se v místě provádění díla nachází plynárenské zařízení, neboť tato skutečnost vyplývala ze stanoviska správce distribuční soustavy. Není však Úřadu zřejmé, zda účastník řízení znal přesnou polohu plynárenského zařízení, neboť nedošlo k vytyčení trasy plynárenského zařízení. Účastník řízení však svou činností přímo plynárenské zařízení poškodil, tudíž lze konstatovat, že účastník řízení prováděl svou činnost

v ochranném pásmu tohoto plynárenského zařízení. Svým postupem tak účastník řízení porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl dne 30. dubna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Velké Losiny, ulice Revoluční u č. p. 197 (par. č. 1308) v souvislosti se stavbou „Přístavba a stavební úpravy MŠ ve velkých Losínách, ulice Revoluční č. p. 197“ zemní práce související s osazováním kanalizační šachty cca 1,2 m od objektu mateřské školy, při kterých došlo k poškození plynovodní přípojky PE d 32.

Pokud jde o námitku účastníka řízení, že dané plynárenské zařízení nebylo pokryto fólií a zapáskováno, je nutno uvést, že odpovědnost právnických osob za porušení právních předpisů je odpovědností objektivní, tedy odpovědností za výsledek. Účastník řízení má v ochranném pásmu plynárenského zařízení postupovat takovým způsobem, aby nedošlo k poškození těchto zařízení, neboť účastník řízení nese vždy odpovědnost právě za samotný výsledek jeho jednání. Na odpovědnost účastníka řízení za správní delikt tak skutečnost, že plynárenské zařízení bylo uloženo v rozporu s bezpečnostními předpisy, nemá vliv.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

V daném případě účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by zjistil přesnou polohu plynárenského zařízení, přesto, že věděl o jeho existenci v prostoru provádění stavby. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost jeho jednání spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by účastník řízení zajistil vytyčení plynárenského zařízení, ale ze strany správce distribuční soustavy by k vytyčení poškozeného zařízení nedošlo (jak účastník řízení presumoval), jednalo by se o skutečnost, která by mohla vést k liberaci účastníka řízení. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá, neboť skutečnost, že se účastník řízení domnívá, že by k vytyčení plynárenského zařízení nedošlo, je pouze předpokládaná a nelze k ní ve správním řízení přihlížet.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že plynárenské zařízení nebylo před zahájením prací vůbec vytyčeno. Takový postup účastníka řízení lze vyhodnotit tak, že způsob spáchání správního deliktu, a rovněž tuto okolnost, za které byl spáchán, je třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují. Na druhou stranu je nutno podotknout, že účastník řízení prováděl předmětné práce ručním způsobem, což je nutné zohlednit jako polehčující okolnost při určení výše pokuty.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytykáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE d 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu v celkové hodnotě 57 m³. V důsledku této události nedošlo k přerušení dodávky žádnému odběrateli. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil. Následky předmětného jednání jsou tak minimální a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 10 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 15 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 15 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 15 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

